

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Amit a végrehajtás felfüggesztéséről tudni érdemes

Szerző: Dr. Molnár-Bencsik Anett

Szarvas, 2017. augusztus 14.

I. Bevezető

Vitathatatlan tény, hogy a bírósági végrehajtás a jogbiztonság egyik alapköve, hiszen nem vitás, hogy minden ítélet annyit ér, amennyit betartanak belőle. A végrehajtás fő célja, hogy a végrehajtást kérő lehetőség szerint minél hamarabb az őt megillető követeléshez hozzájusson az adós önkéntes teljesítése elmaradása esetén, a végrehajtó által alkalmazott állami kényszer által. A bírósági végrehajtás intézményében az államnak azon kötelezettsége ölt testet, hogy a jogvitákkal kapcsolatosan megszületett döntéseket érvényre juttassa. Amennyiben a bírósági döntés érvényesülését az önkéntes teljesítés nem biztosítja, a kötelezettség teljesítését az állami kényszert alkalmazó bírósági végrehajtás, mint polgári nemperes eljárás biztosítja.¹

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényhez (továbbiakban Vht.) fűzött Nagykommentár ekként fogalmaz:

„A bírósági végrehajtás olyan önálló, törvényileg szabályozott eljárás, amelyben állami, vagy meghatározott szempontból azzal azonosnak minősülő szerv, elsősorban vagyoni kényszer alkalmazása révén juttatja érvényre az állam által, a konkrét egyedi ügyben fennállónak elismert és kikényszeríthető alanyi jogot, vagy előzetesen biztosítja a konkrét egyedi ügyben történő elismerés vagy kikényszeríthetőség előtt védelemben részesült alanyi jog később érvényre juttatását.²

A végrehajtási eljárás különböző eljárási cselekmények láncolata, azonban bekövetkezhetnek olyan körülmények, melyek okán az eljárási cselekményeket nem lehet folytatni. Ezen körülmények bekövetkeztekor vagy az eljárás szünetelésének, vagy a végrehajtás felfüggesztésének van helye. A végrehajtás felfüggesztésére általában akkor kerül sor, ha az eljárás során bekövetkező külső körülmények hatása közvetlenebb, kezelésük az eljárásban részt vevő személyek magatartásától függ, vagy az eljárás jogi alapja kérdőjeleződik meg.

A végrehajtás felfüggesztésére a Vht. a Polgári perrendtartásban foglalt eseteknél szélesebb körben van lehetőség, a Vht. rendelkezései mellett azonban a végrehajtást fel lehet függeszteni a Pp. alapján is abban az esetben, ha a perorvoslatok lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel

¹ Juhász Eszter: A végrehajtási kifogás új szabályainak margójára = Jog Állam - Politik 2012/3., 131-142.o.

² Nagykommentár Vht., Complex Jogtár, 2009

rendelkező bíróság rendeli el a végrehajtás felfüggesztését. A Vht. 49.§ (2) bekezdése ezekre a döntésekre utal vissza.

A Vht. 48.§-a a végrehajtás felfüggesztésének több esetét szabályozza. A végrehajtást fel kell függeszteni a végrehajtást kérő kérelmére, fel lehet függeszteni az adós kérelmére, illetve több speciális esetet is szabályoz a törvény, mely alapján a végrehajtás felfüggeszthető, vagy a bíróság felfüggeszti.

A jogintézmény lényege, hogy a végrehajtás a felfüggesztés időtartama alatt megszakad, amely érintheti a végrehajtás egészét, az adós vagyontárgyainak egy részét (pl. munkabére, ingatlan, gépjárműve), illetve egyes végrehajtási cselekményeket (pl. letiltás). A felfüggesztés tartama alatt a végrehajtó további végrehajtási cselekményt nem fogatosíthat.

A végrehajtás felfüggesztése bírói határozattal történik, mely határozat meghozatala alapvetően a végrehajtást fogatosító bíróság jogkörébe tartozik, azonban vannak esetek, amikor a végrehajtást elrendelő bíróság dönt az ezirányú kérelemről.

A felfüggesztésre irányuló kérelemről a bíróságnak a kérelem beérkezésétől számított 15 napon belül kell döntenie. A felfüggesztés hatálya a felfüggesztést elrendelő határozat meghozatalának időpontjában áll be.

II. A végrehajtás felfüggesztése a végrehajtást kérő kérelmére.

A Vht. 48.§ (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy a végrehajtást fogatosító bíróság köteles a végrehajtást felfüggeszteni, ha ezt kívánta a végrehajtást kérő, és a felfüggesztés másnak a jogát nem sérti.

Tekintve, hogy az ügy „ura” a végrehajtást kérő, így a végrehajtást kérő „önrendelkezési” jogához tartozik, hogy bármikor kérheti a végrehajtás felfüggesztését. A törvény egyetlen korlátot támaszt a végrehajtást kérő felfüggesztés iránti kérelme kapcsán, mégpedig azt, hogy az másnak jogát nem

sértheti. A végrehajtás felfüggesztésére a végrehajtást kérő kérelmére általában akkor kerül sor, ha az adós ezirányú megállapodást kötött a végrehajtást kérővel. A végrehajtást kérő kérelmét nem köteles indokolni, amennyiben más jogos érdekével nem ellentétes, a bíróság köteles az eljárást felfüggeszteni.

Gyakran előfordul azonban az az eset, hogy az adóssal szemben több végrehajtás van folyamatban. A végrehajtás felfüggesztése ilyen esetekben a több végrehajtási eljárással is érintett ingatlanokkal összefüggésben folyamatban lévő árverési eljárásokban okozhat problémát, hiszen a végrehajtás felfüggesztése a többi végrehajtást kérő jogos érdekét sértheti. Ebben az esetben a bírói gyakorlat az, hogy a felfüggesztés iránti kérelmet előterjesztő végrehajtást kérő kérelmét meg kell küldeni a többi végrehajtást kérőnek nyilatkozattétel céljából, és csak hozzájárulásuk esetén kerülhet sor felfüggesztésre.

III. Végrehajtás felfüggesztése a zálogjogosult bekapcsolódása esetén

A Vht. 48. § (2) bekezdése alapján, ha a zálogjogosult a 114/A. § (1) bekezdése, illetve a 140. § (6) bekezdése szerinti kérelmet terjesztett elő, a kérelem beérkezését követő 3 munkanapon belül a bíróság a végrehajtást felfüggeszti. A bíróság a végrehajtás felfüggesztéséről a végrehajtót azonnal értesíti, egyúttal részére a felfüggesztést elrendelő végzést haladéktalanul megküldi.

A zálogjogosult zálogjogából fakadó igényének érvényesítése céljából a végrehajtási eljárásba való bekapcsolódás iránti kérelme előterjesztése esetén a végrehajtást foganatosító bíróságnak nincs mérlegelési lehetősége, az alapvégrehajtás fel kell függesztenie. A törvény rendkívül szoros határidőt szab a bíróság részére, amikor előírja, hogy a határozatot a zálogjogosult kérelme beérkezését követő 3 munkanapon belül kell meghozni és azt haladéktalanul közölni kell a végrehajtóval. A felfüggesztés a zálogtárgy árveréséről történő értékesítéséről szóló hirdetmény elkészítésére, illetve a zálogtárgy értékesítésére - ide nem értve a romlandó dolgok értékesítését - terjed ki, a többi végrehajtási cselekményt a felfüggesztés tartama alatt is foganatosítani kell.³

³ Vht. 50.§ (4) bekezdés

A felfüggesztés tehát kizárólag a zálogtárgy értékesítésére terjed ki, melyre - a zálogtárgy konkrét megjelölésével - kell a végzésben utalni.

A felfüggesztés tartama a zálogjogosultnak a végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódását engedélyező végzés jogerőre emelkedéséig tart. Ezt követően a bíróság a zálogtárgyra kiterjedő felfüggesztést megszünteti, mely pervezető végzésnek minősül, ellene jogorvoslatnak nincs helye.

IV. Végrehajtás felfüggesztése az adós kérelmére

A Vht. 48.§ (3) bekezdése kimondja, hogy a végrehajtást fogatosító bíróság az adós kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha az adós a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és az adóst a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották rendbírsággal.

Speciális helyzet és gondos bírói mérlegelést követel, amikor az adós terjeszt elő felfüggesztés iránti kérelmet. A Vht. a bíróságnak előírja a mérlegelési szempontokat, a méltányolható okok körében értékelhető tényeket. A végrehajtást fogatosító bíróság az adós kérelmére kivételesen függesztheti fel a végrehajtást és csak akkor, ha az adós a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta. További feltétel, hogy az adóst nem sújtották korábban végrehajtási bírsággal; azaz a Vht. 45/A. §-a alá sorolt magatartások egyikét sem tanúsította, a végrehajtás során együttműködő volt az eljáró végrehajtóval (hatóságokkal).

Az adós tehát nem csupán a felfüggesztés iránti kérelme részletes indokait köteles megjelölni, hanem köteles ezen körülményeket igazolni is. Az esetek túlnyomó többségében az adós igazolási kötelezettségét elmulasztja. Ilyen esetben a bírói gyakorlat az, hogy az adós - elutasítás terhe mellett- felhívásra kerül a felfüggesztésre okot adó körülmények igazolására. Az adósnak a fentiekén túl meg kell jelölnie, hogy a felfüggesztést milyen időtartamra kéri, és valószínűsítene kell, hogy a felfüggesztés időtartamának lejártát követően körülményeiben pozitív változás fog bekövetkezni.

A Vht. 48.§ (5) bekezdése alapján bíróságnak a felfüggesztésről szóló döntés meghozatalakor kiemelten kell értékelni az adós által eltartásra köteles és tartásra szoruló személyek számát, az adós vagy az eltartott személyek tartós és súlyos betegségét, a végrehajtási eljárás során bekövetkezett és az adóst is sújtó természeti katasztrófát.

A jogalkotó a „különösen” szó törvényszövegbe iktatásával jelezte, a felsoroltakon kívül a bíróság más körülményeket is értékelhet, feltéve, hogy ezek a méltányosság körébe tartoznak (BH1997. 346.).

A nehéz jövedelmi viszonyokra, illetve a kiadásokra hivatkozás nem szolgálhat a felfüggesztés alapos indokául, nem képezheti akadályát a végrehajtásnak tekintve, hogy a rezsiköltségek rendszeres és állandó kiadásokat jelentenek, azok fizetési kötelezettsége egy esetleges felfüggesztés alatt sem nem szűnik meg, ugyanakkor a végrehajtás alá eső összeg megfizetése - annak teljes kiegyenlítéséig - ezen kiadások mellett terhelik az adóst. E költségek jelentős mértékű lecsökkenése aránylag rövid időn belül nem várható, így ezen kiadások okán a végrehajtás felfüggesztése a végrehajtást kérőre nézve méltánytalan hátrányt jelentene a követelése teljes és mielőbbi kiegyenlítése tekintetében.

Általánosságban elmondható, hogy nem értékelhető méltányolható körülményként az adósnak azon betegsége, rokkantsága, mely a végrehajtás elrendelését megelőzően már fennállt.

Felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményként tehát olyan, a végrehajtás elrendelését követően bekövetkező, az adós életkörülményeiben beállt átmeneti változás értékelhető, melyben rövid, belátható időn belül olyan pozitív változás bekövetkezése várható, mely az adós számára lehetővé teszi a későbbiekben a további teljesítést.

Az adós által eltartásra köteles és tartásra szoruló személyek vonatkozásában fontos kiemelni, hogy a tartásra való kötelesség alatt törvényen alapuló kötelezettséget kell érteni, így nem lehet alapos azon gyakran előforduló adósi hivatkozás, hogy nagykorú gyermeke/házastársa tartásáról annak munkanélkülisége okán gondoskodni köteles.

A döntés meghozatala során célszerű továbbá vizsgálni, hogy a végrehajtás mióta van folyamatban, hiszen a már hosszabb ideje folyamatban lévő végrehajtás esetén a végrehajtást kérő érdekeit fokozottabban kell szem előtt tartani, figyelembe véve a kérelem előterjesztéséig bekövetkezett megtérülést is. Hosszabb ideje tartó végrehajtás esetén a végrehajtás felfüggesztése alapos kérelem esetén is csak rövidebb, néhány hónap időtartamra függeszthető fel.

A Vht. 48.§ (4) bekezdése értelmében a bíróság - ha a felfüggesztésről szóló döntéshez szükséges - a feleket meghallgathatja.

Álláspontom szerint célszerű valamennyi adósi felfüggesztés iránti kérelmet - rendkívül rövid határidő tűzésével, figyelemmel a Vht. 50.§ (2) bekezdésében meghatározott 15 napos határidőre - nyilatkozattétel céljából megküldeni a végrehajtást kérőnek, hiszen hozzájárulása esetén nincs akadálya a végrehajtás felfüggesztésének, míg, ha a végrehajtást kérő a nyilatkozattételt elmulasztja a bíróság a rendelkezésre álló adatok figyelembe vételével hozza meg döntését.

A végrehajtás felfüggesztésének korlátjaként a jogalkotó úgy rendelkezett, hogy nem függeszthető fel a végrehajtás, amennyiben az adóst korábban végrehajtási bírsággal sújtották. Ennek indoka, hogy a jogalkotó elvárja az adóstól, hogy a végrehajtási eljárás során együttműködő magatartást tanúsítson, a teljesítés érdekében minden tőle elvárható megtegyen. Amennyiben ezen együttműködési kötelezettségét elmulasztja az adós, őt bírsággal sújtották, a végrehajtás felfüggesztésének nem lehet helye.

További korlátozó rendelkezés, hogy amennyiben a végrehajtás ingatlan kiürítése iránt folyik, felfüggesztés az adós kérelmére egy ízben, legfeljebb 6 hónapra rendelhető el a végrehajtás felfüggesztése.

A felfüggesztés időtartamára vonatkozóan egyebekben a Vht. nem tartalmaz rendelkezést, az adós kérelmének és a végrehajtást kérő esetleges nyilatkozatának alapul vételével a bíróság határozza meg, ugyanakkor álláspontom szerint 6 hónapon túli időtartamra a végrehajtás felfüggesztése nem

célszerű. 6 hónap már olyan időtartamnak tekinthető, mely alatt az adós körülményeiben jelentős változás következhet be, a felfüggesztésre okot adó körülmény is megszűnhet és a felfüggesztés további fenntartása már a végrehajtást kérő érdekét sértheti.

Kizárja a törvény az önkényesen elfoglalt lakás kiürítése során, vagy ha a kötelezett a Pp. 217. §-ának (5) bekezdése szerinti kedvezményben részesült, a kötelezett kérelmére történő felfüggesztést.⁴

V. Végrehajtás felfüggesztése a közösségi jog alapján

A közösségi jog speciális felfüggesztési okokat határoz meg a tagállamok számára. A végrehajtást foganatosító bíróság dönt az adósnak a 805/2004/EK rendelet (A nem vitatott követelésre vonatkozó európai végrehajtható okirat létrehozásáról) 23. cikke alapján benyújtott jogorvoslatáról. Amennyiben az adós jogorvoslatot nyújtott be az európai végrehajtható okiratként hitelesített határozat ellen, felülvizsgálatot, vagy az európai végrehajtható okiratra vonatkozó tanúsítvány kijavítását vagy visszavonását kérte, a végrehajtás szerinti tagállam illetékes bírósága vagy hatósága - a Vht. 48. §-a alapján ez a végrehajtást foganatosító bíróság - az adós kérelmére a végrehajtási eljárást biztosítási intézkedésekre korlátozhatja, a végrehajtást az általa meghatározott biztosíték nyújtásától teheti függővé, illetőleg kivételes körülmények esetén felfüggeszheti azt.

Az 1896/2006/EK rendelet (Az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról) 23. cikke alapján, amennyiben a kötelezett kérelmezi a felülvizsgálatot, a végrehajtás szerinti tagállam hatáskörrel rendelkező bírósága a kötelezett kérelmére a végrehajtási eljárást biztosítási intézkedésekre korlátozhatja, vagy a végrehajtást egy általa meghatározott biztosíték adásától teheti függővé, vagy kivételes körülmények között felfüggeszheti a végrehajtási eljárást.

A 861/2007/EK rendelet (A kis értékű követelések európai eljárásának bevezetéséről) 23. cikke szerint, amennyiben valamelyik fél jogorvoslattal élt a kis értékű követelések európai eljárásában

⁴ Vht. 48.§ (7) bekezdés

hozott ítélettel szemben vagy a fél felülvizsgálati kérelemmel élt, a végrehajtás szerinti tagállam hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósága vagy illetékes hatósága azon fél kérelmére, aki ellen a végrehajtást kérték a végrehajtási eljárást biztosítási intézkedésekre korlátozhatja, a végrehajtást az általa meghatározott biztosíték nyújtásától teheti függővé, vagy kivételes körülmények fennállása esetén felfüggesztheti a végrehajtási eljárást.

Ugyancsak felfüggeszti végrehajtást foganatosító bíróság az eljárást a Tanács 2008. december 18-i 4/2009/EK rendelete (a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről) 21. cikk (3) bekezdésében foglalt kérelem előterjesztésekor.⁵

VI. A végrehajtás felfüggesztése a Vht. 49.§ (1) bekezdése alapján

A Vht. 49. § (1) bekezdése értelmében, ha a végrehajtható okirat vagy a végrehajtó intézkedése ellen jogorvoslattal éltek, a jogorvoslatot elbíráló bíróság a végrehajtást felfüggesztheti.

A végrehajtás jogorvoslati intézményeivel a Vht. Negyedik Része foglalkozik. A szabályozás szerkezetéből következően így bizonyos jogorvoslati lehetőségek megmaradnak a Vht. körében, bizonyos lehetőségek azonban átnyúlnak a Polgári Perrendtartásba, ahol a Pp. XXV. Fejezete (Végrehajtási perek) foglalja össze a peres jogorvoslatok szabályait.

A Vht. 49. § (1) bekezdése a Vht. sui generis jogorvoslatainak esetkörét szabályozza.

A Vht. 212. § (1) bekezdése alapján az elrendelő bíróság határoz a végrehajtási lap visszavonása, illetve a végrehajtási záradék törlése iránti kérelemről. Ennek során az elrendelő bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik a végrehajtás felfüggesztése.

A Vht. 217. §-a szerint a végrehajtási eljárásban a végrehajtó intézkedése elleni rendes perorvoslat a végrehajtási kifogás. A Vht. 222. §-a szerint ugyanakkor a végrehajtó intézkedése elleni jogorvoslatnak nincs halasztó hatálya. A Vht. 49. § (1) bekezdése alapján a bíróság mégis

⁵ Vht. 48.§ (8) bekezdés

felfüggesztheti a végrehajtást. Tehát a végrehajtási kifogás előterjesztése nem jelenti a végrehajtási eljárás automatikus felfüggesztését, ennek ellenére lehetőség van az eljárás időleges megakasztására. A felfüggesztő döntés meghozható kérelemre, de - amennyiben a törvény lehetővé teszi - hivatalból is dönthet a bíróság a végrehajtás felfüggesztéséről.

VII. A végrehajtás felfüggesztése a Vht. 49.§ (2) bekezdése alapján

A Vht. 49. § (2) bekezdése szerint a bíróság a végrehajtást azokban az esetekben is felfüggesztheti, amelyekben ezt a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban Pp.) vagy más törvény lehetővé teszi.

A Pp. számos rendelkezése ad lehetőséget egy bírósági határozat végrehajtásának felfüggesztésére. Ezen felfüggesztés iránti kérelmek alapja egy, a végrehajtási eljáráshoz kapcsolódóan megindult peres eljárás. Ezen kérelmek elbírálása azonban nem a végrehajtást foganatosító bíróság, hanem a perbíróság hatáskörébe tartozik. Ennek két indoka van, elsődlegesen ugyanis a végrehajtást foganatosító bíróságnak nincsen törvényi felhatalmazása ezen felfüggesztés iránti kérelmek elbírálására, másodlagosan pedig a foganatosító bíróságnak nem állnak rendelkezésére azon adatok, illetve iratanyag mely alapján a kérelem tárgyában érdemi döntést tudna hozni. Mégis számos esetben fordul elő, hogy az adós arra hivatkozással terjeszt elő felfüggesztés iránti kérelmet a végrehajtást foganatosító bíróságnál, hogy a végrehajtási eljárással összefüggésben per van folyamatban, mely kérelmet hivatalból el kell utasítani, egyidejűleg arról kell tájékoztatni az adóst, hogy a Vht. 49.§ (2) bekezdése alapján a perbíróságnál jogosult a felfüggesztés tárgyában kérelmet előterjeszteni.

A polgári peres eljárás során lehetőség van a végrehajtás felfüggesztésére, amennyiben igazolási-, kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló-, vagy a határozat kiegészítésére irányuló kérelem előterjesztésére kerül sor.

Az igazolási kérelmet tizenöt napon belül lehet előterjeszteni az elmulasztott határnaptól, illetőleg az elmulasztott határidő utolsó napjától számítva. Ha azonban a mulasztás csak később jutott a

félnek vagy képviselőjének tudomására, vagy az akadály csak később szűnt meg, az igazolási kérelem határideje a tudomásszerzéssel, illetőleg az akadály megszűnésével veszi kezdetét. A mulasztástól számított három hónap eltelte után igazolási kérelmet előterjeszteni nem lehet.⁶

A 99. § (2) bekezdésben szabályozott kézbesítési vélelem megdöntése iránt - a (3) bekezdésben meghatározott okokból - a címzett, mint kérelmező a kézbesítési vélelem beálltáról való tudomásszerzésétől számított tizenöt napon belül terjeszthet elő kérelmet annál a bíróságnál, amelynek eljárása alatt a kézbesítés történt. A kérelem benyújtásának a kézbesítési vélelem beállta napjától számított hat hónap elteltével - a (2) bekezdésben, illetve a 99/B. §-ban foglalt kivétellel - nincs helye. E határidő elmulasztása miatt igazolással élni nem lehet.⁷

Az igazolási- és kézbesítési vélelem megdöntésére irányuló kérelemnek az eljárás folytatására, illetve a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, ha azonban az igazolási kérelem sikere vagy a kérelemben foglalt tények fennállása valószínűnek mutatkozik, a bíróság az eljárás vagy a határozat végrehajtásának felfüggesztését - kérelemre - az ellenfél meghallgatása nélkül is elrendelheti. A felfüggesztés tárgyában hozott határozatot a bíróság kérelemre megváltoztathatja.⁸

A fenti szabályozás indoka, hogy amennyiben a bíróság az igazolási kérelemnek helyt ad, a mulasztó fél által pótoltt cselekményt úgy kell tekinteni, mintha azt az elmulasztott határidőn belül teljesítette volna, a tárgyalást pedig a szükségeshez képest meg kell ismételni, melynél fogva előfordulhat, hogy az igazolási kérelem folytán tartott tárgyaláson a korábbtól eltérő határozatot hoz a bíróság.

Hasonló a helyzet az eredményesen előterjesztett kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelem esetén, hiszen ebben az esetben a vélelmezett kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények hatálytalannak tekintendők, a kézbesítést és az időközben megtett perbeli cselekményeket a szükséges mértékben meg kell ismételni.

⁶ Pp. 107.§ (1) bekezdés

⁷ Pp. 99/A.§ (1) bekezdés

⁸ Pp. 99/A.§ (6) bekezdés és Pp. 108.§

Az ítélet kiegészítését annak közlésétől számított tizenöt nap alatt bármelyik fél kérheti, ha a bíróság valamely kereseti kérelem vagy ellenkérelem felől, vagy a kereseti kérelem vagy az ellenkérelem valamely része felől akár a fő-, akár a mellékkötelezettség tekintetében nem határozott, avagy a perköltség viselése vagy az ítélet előzetes végrehajthatósága felől, habár annak helye lett volna, nem rendelkezett.⁹

A kiegészítés iránt előterjesztett kérelemnek az ítélet elleni fellebbezés beadására és az ítélet végrehajtására halasztó hatálya nincs, a bíróság azonban az ítélet végrehajtását a kiegészítési kérelem elintézéséig hivatalból is felfüggesztheti.¹⁰

A másodfokú, az ítélet ellen előterjesztett fellebbezés folytán indult eljárásban, abban az esetben van helye a végrehajtás felfüggesztésének, ha az ítéletet az elsőfokú bíróság a törvény ellenére nyilvánította előzetesen végrehajthatónak. A másodfokú tanács elnöke az iratok felterjesztését követően, a fellebbezési tárgyalás kitűzése előtt dönthet a végrehajtás felfüggesztéséről.¹¹

Amennyiben azonban a másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban tárgyalást tartott, és a tárgyalás elhalasztására kerül sor, a másodfokú bíróság a fél kérelmére a bármely okból előzetesen végrehajthatóvá nyilvánított ítélet végrehajtását az összes adat mérlegelésével felfüggesztheti.

A végrehajtás felfüggesztésére a rendkívüli perorvoslatok, a perújítás és a felülvizsgálati kérelem folytán indult eljárásokban is sor kerülhet.

A perújításnak nincs a végrehajtásra halasztó hatálya, azonban, ha a bíróság a perújítást megengedhetőnek találja és annak sikere várható, a bíróságnak célszerű rendelkeznie a megengedhetőség kérdésében való döntés meghozatalakor a végrehajtás felfüggesztéséről. Tekintettel arra, hogy a perújítási kérelmet az első fokon eljáró bírósághoz kell benyújtani, a felfüggesztésről is az első fokon eljáró bíróság hoz döntést.

⁹ Pp. 225.§ (1) bekezdés

¹⁰ Pp. 225.§ (5) bekezdés

¹¹ Pp. 240.§ (1)-(2) bekezdés

Felülvizsgálati kérelem előterjesztése esetén a Kúria kérelemre, kivételesen függesztheti fel a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat végrehajtását, melynek körében különösen azt kell mérlegelnie, hogy az eredeti állapot helyreállítható lesz a végrehajtást követően, továbbá, hogy nem okoz-e súlyosabb hátrányt a végrehajtás elmaradása, mint amekkorát a végrehajtás felfüggesztésének elmaradása okozhat.

A Polgári Perrendtartás XXV. Fejezete tartalmazza a végrehajtási perekre vonatkozó rendelkezéseket, A végrehajtási perek közül a végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránti perben, az igényperben és a zálogjogosultnak a végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódása iránti perben van lehetőség a végrehajtás felfüggesztésére. Valamennyi esetben a felfüggesztésre hivatalból is sor kerülhet, a bíróság az ügy valamennyi körülményét figyelembe véve dönt e körben.

A felfüggesztés iránti kérelem elbírálásakor a bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy az adós által előadott körülmények bizonyítása esetén sor kerülhet-e a keresetnek való helyt adásnak. Ebben a körben a bíróságnak a pernyertesség elvi lehetőségét kell csupán megállapítania.

VIII. A végrehajtás továbbfolytatása

A Vht. 51. §-a értelmében a felfüggesztett végrehajtást a felfüggesztést elrendelő bíróság - illetőleg a polgári perrendtartásban vagy más törvényben megállapított más bíróság - intézkedésére lehet tovább folytatni.

A fentebb kifejtettek alapján a végrehajtás felfüggesztéséről rendelkező határozatban célszerű a végrehajtás felfüggesztésének tartamát meghatározni, azonban, mivel a határozat meghozatalakor nem látható előre, hogy a felfüggesztés pontosan mely időpontig célszerű, a felek körülményeiben milyen változás következik be a későbbiekben, így a Vht. a felek rendelkezési jogkörébe adja, hogy kezdeményezzék a felfüggesztés megszüntetését. Ennek keretében a felfüggesztést elrendelő bíróság bármelyik fél indokolt kérelmére felülvizsgálja a felfüggesztés indokoltságát.

A felfüggesztés megszüntetéséről alakszerű végzést kell hozni, mely ellen jogorvoslatnak van helye, így addig az időpontig, amíg a felfüggesztést megszüntető végzés jogerőre nem emelkedik, a végrehajtást nem lehet tovább folytatni.

Felhasznált irodalom

Dr. Pataki János István: A végrehajtó és az adós, Budapest, Ad Librum, 2013

Nagykommentár Vht., Complex Jogtár, 2009

dr. Bíró Noémi - dr. Gyekiczky Tamás - dr. Kapa Mátyás - dr. Nádas György - dr. Rab Henriett - dr.

Zoltán Hunor - dr. Zoltán Levente: Nagykommentár a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényhez, 2013

Hivatkozott joganyag

1994. évi LIII. törvény a bírósági végrehajtásról szóló

1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról

805/2004/EK rendelet

1896/2006/EK rendelet

A 861/2007/EK rendelet

4/2009/EK rendelet